

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 30.06.2006
KOM(2006) 342 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE

Preskúmanie odchýlok v prílohách II a III smernice Rady 2003/96/ES, ktoré stratia účinnosť do konca roka 2006

OZNÁMENIE KOMISIE RADE

Preskúmanie odchýlok v prílohách II a III smernice Rady 2003/96/ES, ktoré stratia účinnosť do konca roka 2006

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Posúdenie odchýlok	4
2.1.	Odchýlky, ktorých ciele sa berú do úvahy vďaka pružnosti, ktorú poskytujú všeobecné ustanovenia smernice o energetických daniach.....	5
2.1.1.	Odstupňovanie sadzieb podľa článku 5	5
2.1.2.	Špecifický prípad verejnej prepravy	6
2.1.3.	Odstupňovanie daní uplatňovaných na určité energetické výrobky (najmä články 15 a 16)	6
2.1.4.	Odstupňovanie daní na komerčné/priemyselné a podnikateľské účely	7
2.2.	Odchýlky zodpovedajúce cieľom, ktoré sa neberú do úvahy vo všeobecných ustanoveniach smernice	8
2.2.1.	Palivá používané na súkromné športové letectvo	8
2.2.2.	Palivá používané súkromnými športovými plavidlami.....	9
2.2.3.	Odpadové oleje.....	11
2.2.4.	Odchýlky s regionálnym rozsahom pôsobnosti	12
2.2.5.	Rôzne odchýlky.....	13
3.	Záver	13

1. Úvod

Zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny v Spoločenstve upravujú ustanovenia smernice Rady 2003/96/ES¹ o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (ďalej len „smernica o energetických daniach“ alebo „smernica“). Touto smernicou sa stanovujú príslušné zdaniteľné výrobky, účely, na ktoré sa stávajú zdaniteľnými, a minimálne sadzby daní uplatňovaných na každý výrobok v závislosti od toho, či sa používa ako pohonná látka, na určité priemyselné a komerčné účely, alebo na vykurovanie. Ustanovujú sa tiež niektoré povinné výnimky z bežných pravidiel zdaňovania a okrem toho obsahuje širokú škálu ustanovení, ktoré umožňujú členským štátom uplatňovať znížené sadzby daní alebo oslobodenie od daní na účely niektorých politík.

Okrem toho, v smernici sa v prílohách II a III uvádza ďalších 127 odchýlok, ktoré povoľujú členským štátom uplatňovať ďalšie úľavy na daniach alebo oslobodenia zo zdaňovania energie v prípade rôznych výrobkov a účelov². Niektoré odchýlky už stratili účinnosť a ďalších 111 stratí účinnosť 31. decembra 2006.

Väčšina odchýlok v prílohe II smernice o energetických daniach bola pôvodne povolená podľa článku 8 ods. 4 smernice Rady 92/81/EHS o harmonizácii štruktúr spotrebných daní z minerálnych olejov³ (ďalej len „smernica o minerálnych olejoch“); ich účinnosť bola predĺžená naposledy v roku 2001⁴ a (s menšími zmenami a doplnkami) boli začlenené do smernice o energetických daniach so zámerom, že stratia účinnosť, a to najčastejšie do konca roku 2006. Podobná schéma bola zavedená v prílohe III smernice pre členské štáty, ktoré pristúpili k Spoločenstvu v roku 2004⁵.

Toto oznámenie analyzuje odchýlky, ktoré stratia účinnosť do konca roku 2006, v rámci článkov 18 ods. 1 druhý pododsek a 18a) ods. 1 druhý pododsek smernice⁶. Útvary Komisie

---

¹ Smernica Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (Ú. v. ES L 283, 31.10.2003 s. 51; smernica naposledy zmenená a doplnená smernicami 2004/74/ES a 2004/75/ES (Ú. v. ES L 157, 30.4.2004, s. 87 a s.100).

² Treba dodať, že podľa článku 19 smernice boli od nadobudnutia účinnosti smernice udelené tri odchýlky, a to Francúzsku, Švédsku a Spojenému kráľovstvu. Nepodliehajú tomuto skúmaniu.

³ Smernica Rady 92/81/EHS z 19. októbra 1992 o harmonizácii štruktúr spotrebných daní z minerálnych olejov (Ú. v. ES L 316, 31.10.1992); smernica zrušená spolu so smernicou Rady 92/82/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii sadzieb spotrebných daní z minerálnych olejov od 31. decembra 2003 smernicou Rady 2003/96/ES.

⁴ Rozhodnutie Rady 2001/224/EHS z 12. marca 2001 o znížených sadzbách spotrebnej dane a o oslobodení od takej dane z určitých minerálnych olejov, keď sa používajú na špecifické účely (Ú. v. ES L 84, 23.3.2001, s. 23).

⁵ Smernica Rady 2004/74/ES z 29. apríla 2004, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/96/ES, pokiaľ ide o možnosť pre niektoré členské štáty uplatniť v súvislosti s energetickými produktmi a elektrickou energiou dočasné oslobodenie alebo zníženie miery zdanenia. Okrem toho, dvom novým členským štátom boli poskytnuté ročné prechodné obdobia priamo v Zmluve o pristúpení (tieto sú mimo rozsahu pôsobnosti tohto skúmania).

⁶ Znenie článkov 18 ods. 1 a 18a) ods. 1 je inšpirované článkom 1 rozhodnutia Rady 2001/224/ES. Článok 1 ods. 2 tohto rozhodnutia treba chápať na základe smernice o minerálnych olejoch, ktorá stanovila iba obmedzený počet nepovinných výnimiek alebo znížení. Preto by členské štáty vo významnom počte prípadov mohli sledovať určité politické ciele iba prostredníctvom individuálnych výnimiek, najmä v oblasti životného prostredia. Táto situácia sa zmenila prijatím smernice o zdaňovaní energie, ktorá sama o sebe poskytuje širokú škálu možností na udeľovanie výnimiek alebo znížení z celého radu politických dôvodov.

pri príprave tohto oznámenia vykonali podrobné preskúmanie všetkých odchýlok na základe konzultácie s príslušnými členskými štátmi. Komisia v súvislosti s týmto skúmaním dospela k záveru, že všeobecné ustanovenia smernice (okrem príloh II a III) patrične berú do úvahy väčšinu situácií, ktoré si zasluhujú osobitný postup. Napriek tomu majú členské štáty možnosť posúdiť v rámci vlastnej zodpovednosti a so zreteľom na toto oznámenie, či chcú požiadať o predĺženie ktorejkoľvek odchýlky s využitím možností, ktoré poskytuje nový právny základ (článok 19).

2. POSÚDENIE ODCHÝLOK

Odchýlky v prílohách II a III, ktorých účinnosť skončí do konca roka 2006, možno rozdeliť do štyroch kategórií⁷:

(1) Odchýlky týkajúce sa situácií mimo rozsahu pôsobnosti smernice

Táto kategória sa týka nepalivového používania energetických výrobkov; Článkom 2 ods. 4 smernice o energetických daniach sa vylučuje takéto používanie z rozsahu pôsobnosti smernice. Príslušné odchýlky (päť) ďalej nie je potrebné posudzovať.

(2) Odchýlky, ktoré sa už nevyužívajú

Na základe konzultácií s členskými štátmi vyšlo najavo, že najmenej 8 odchýlok sa už neuplatňuje, aj keď príslušné členské štáty mali povolenie uplatňovať príslušné odchýlky do konca roka 2006. Usudzuje sa, že tieto už nezodpovedajú konkrétnym politickým potrebám. Ani týmto odchýlkam už nie je potrebné venovať osobitnú analýzu.

(3) Odchýlky, ktoré sa využívajú, no ktorých ciele sa dajú dosiahnuť aj vďaka pružnosti, ktorú poskytujú všeobecné ustanovenia smernice

Vo veľkom počte prípadov (na ktoré sa doteraz vzťahujú odchýlky) by členské štáty tak či onak mohli povoliť osobitný daňový režim podľa rôznych článkov smernice o energetických daniach (bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia Zmluvy o štátnej pomoci). V niektorých prípadoch však budú potrebné úpravy schém s cieľom uviesť ich do úplného súladu so smernicou.

(4) Odchýlky zodpovedajúce cieľom, ktoré sa neberú do úvahy vo všeobecných ustanoveniach smernice

Táto skupina obsahuje ďalších 35 odchýlok, ktoré členské štáty ešte vždy uplatňujú, ale ktoré, v dôsledku straty ich účinnosti, nebudú mať žiadny právny základ v smernici. Tieto odchýlky sa vzťahujú na znížené sadzby daní a výnimky:

- v prípade palív používaných na súkromné športové lietanie (10 prípadov);
- v prípade palív používaných na súkromnú športovú plavbu (6 prípadov);

---

⁷ Komisia pre jednoduchosť uvádza položky stanovené v prílohách II a III smernice ako „odchýlky“, napriek skutočnosti, že niektoré položky sa v skutočnosti nemusia odchyľovať od všeobecnej schémy smernice (porovnaj najmä kategóriu (3)).

- v prípade odpadových olejov, ktoré sa opätovne používajú ako palivo, či už priamo po regenerácii, alebo po recyklovaní a pokiaľ opätovné používanie podlieha clu (11 prípadov);
- na osobitné politické účely v určitých geografických oblastiach (6 prípadov);
- na rôzne iné účely (2 prípady).

Kategórie (3) a (4) sa budú podrobne posudzovať v týchto dvoch pododdieloch.

2.1. Odchýlky, ktorých ciele sa berú do úvahy vďaka pružnosti, ktorú poskytujú všeobecné ustanovenia smernice o energetických daniach

Všeobecné ustanovenia smernice o energetických daniach sú dostatočne pružné na to, aby sa prispôbili cieľom, ktoré sledujú členské štáty v kontexte existujúcich odchýlok. Podľa týchto ustanovení môžu členské štáty skutočne prikrčiť k odstupňovaniu úrovne daní pod daňovým dohľadom na osobitné politické účely⁸. Jednako, smernica najčastejšie vyžaduje, aby boli dodržané minimálne úrovne zdaňovania (a teda aj základné ciele Spoločenstva)⁹. Smernica iba v obmedzenom počte prípadov povoľuje daňovú úľavu pod minimálnu úroveň alebo úplné daňové výnimky – najmä ak je taký prístup skutočne odôvodnený, predovšetkým špecifickejšími environmentálnymi dôvodmi.

Toto stanovisko, podľa ktorého sa minimálne úrovne zdaňovania musia spravidla rešpektovať, zodpovedá cieľom smernice o energetických daniach, a to zlepšeniu fungovania vnútorného trhu a presadzovaniu trvalo udržateľného rozvoja¹⁰. Každé zo všeobecných ustanovení smernice sa musí chápať na základe týchto skutočností. Preto napríklad skutočnosť, že určité hospodárske alebo sociálnopolitické účely môžu odôvodňovať odstupňovanie úrovne daní v súlade s vnútroštátnymi zámermi (porovnaj článok 5, tretia a štvrtá zarážka), neznamená, že vnútorný trh a problémy životného prostredia (ktoré sa odrážajú v minimálnych úrovniach) sa stanú irelevantnými.

Komisia tu predkladá prehľad širokej škály možností pre odstupňovanie úrovne daní, ktoré povoľuje smernica a ktoré sú relevantné na účely tohto preskúmania.

2.1.1. Odstupňovanie sadzieb podľa článku 5

Podľa článku 5 môžu členské štáty uplatňovať odstupňované úrovne zdaňovania za predpokladu, že také odstupňovanie je zlučiteľné s právom Spoločenstva (najmä politikou

⁸ Mnohé z predtým udelených odchýlok boli začlenené priamo do smernice o energetických daniach, čo umožnilo členským štátom uplatňovať ich pod daňovým dohľadom, bez toho, že by potrebovali akýkoľvek predošlý súhlas Rady z fiškálnych dôvodov; ale zároveň bez toho, aby tým boli dotknuté pravidlá Spoločenstva o štátnej pomoci.

⁹ Čo znamená buď minimálne úrovne zdanenia Spoločenstva, alebo v určitých prípadoch (napríklad, článok 5 smernice) minimálne úrovne zdanenia predpísané touto smernicou, pričom sa to vzťahuje tiež na situáciu, keď boli členským štátom poskytnuté prechodné obdobia, aby postupne dosiahli minimálne úrovne Spoločenstva.

¹⁰ Smernica (šieste odôvodnenie) sa výslovne odvoláva na článok 6 Zmluvy. Podľa tohto ustanovenia musia byť požiadavky ochrany životného prostredia integrované do vymedzenia a vykonávania politik Spoločenstva, najmä s cieľom presadzovať trvalo udržateľný rozvoj.

životného prostredia) a za predpokladu, že dodržiavajú minimálne úrovne zdaňovania, ktoré predpisuje táto smernica. Medzi iným sa to vzťahuje na tieto prípady¹¹:

Odstupňovanie sadzieb na základe kvality výrobku (článok 5 prvá zarážka)

Toto ustanovenie je určené na to, aby odrážalo odlišné environmentálne charakteristiky rôznych kategórií toho istého výrobku, ale v každom prípade musí byť obmedzené na odstupňovanie nad uplatňovanými minimálnymi úrovňami zdaňovania.

Odstupňovanie sadzieb pre určité druhy využitia (článok 5 tretia zarážka)

Podľa tohto ustanovenia vozidlá *miestnej* verejnej prepravy cestujúcich, vrátane taxíkov, sanitiek a vozidiel, ktoré používajú ozbrojené sily, verejná správa, invalidné osoby a vozidlá na zber odpadu môžu využívať nižšie úrovne zdaňovania (nad minimálnymi úrovňami), ktoré členské štáty tradične povoľujú na špecifické politické účely (vrátane sociálnej politiky)¹².

2.1.2. Špecifický prípad verejnej prepravy

Čo sa týka verejnej prepravy vo všeobecnosti, smernica o energetických daniach obsahuje ustanovenia, ktoré sa môžu využívať na podporu potenciálnych environmentálnych a sociálnych výhod verejnej dopravy, pričom sa berie do úvahy vplyv rôznych dopravných prostriedkov na životné prostredie. Podľa článku 5 môžu členské štáty uplatňovať odstupňované sadzby daní (až po minimálne úrovne) na motorové palivá, ktoré spotrebovávajú vozidlá *miestnej* verejnej prepravy cestujúcich vrátane taxíkov. Členské štáty tiež môžu uplatňovať úplné oslobodenie od daní na energetické výrobky a elektrinu používanú na prepravu tovarov a cestujúcich týmito dopravnými prostriedkami uvedenými v článku 15 ods. 1 písm. e) smernice (železnica, metro, električky a trolejbusy). Okrem toho, článok 7 ods. 2 obsahuje nepovinné ustanovenie, podľa ktorého členské štáty môžu za určitých podmienok oddeliť daňové sadzby uplatňované na diesel (plynový olej) používaný na komerčné a nekomerčné účely, čo by mohlo viesť k zlepšeniu konkurenčného postavenia autobusov¹³ voči súkromným automobilom.

2.1.3. Odstupňovanie daní uplatňovaných na určité energetické výrobky (najmä články 15 a 16)

Smernica o energetických daniach obsahuje aj rôzne nepovinné ustanovenia, ktoré umožňujú členskému štátu uplatňovať výhodný daňový režim na určité výrobky, ak je to odôvodnené napríklad environmentálnymi dôvodmi (najmä podľa článkov 15 a 16). Také ustanovenia sú často podmienené a uplatňujú sa iba na špecifické účely výrobku.

---

¹¹ Inými prípadmi sa zaoberá pododsek 2.1.4.

¹² Toto sa uplatňuje, nehľadiac na skutočnosť, že spotrebná daň, ktorú platia orgány verejnej moci, nemá vcelku nijaký vplyv na štátny rozpočet.

¹³ Definované smernicou ako vozidlá na pravidelnú alebo príležitostnú prepravu cestujúcich kategórie M2 alebo M3, ako sú určené v smernici Rady 70/156/EHS zo 6. februára 1970 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa technického oprávnenia motorových vozidiel a ich prívesov (Ú. v. ES L 42, 23.2.1970, s.1; smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2005/64/ES (Ú. v. EÚ L 310, 25.11.2005, s. 10)).

Zodpovedajúce ustanovenia smernice o minerálnych olejoch boli opäť dost' obmedzené, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti, a v dôsledku toho bolo členským štátom v priebehu rokov¹⁴ schválených niekoľko odchýlok.

Zemný plyn bol zdaniteľný podľa smernice o minerálnych olejoch, iba ak sa používal ako motorové palivo. V takých prípadoch podliehal zdaneniu sadzbou ako pri rovnocennom motorovom palive, to znamená LPG. Niektoré členské štáty však využili v súvislosti so zemným plynom a/alebo LPG odchýlky podľa smernice o minerálnych olejoch. Smernica o energetických daniach obsahuje, ako zodpovedajúce všeobecné ustanovenie, článok 15 ods. 1 písm. i), podľa ktorého môžu „zemný plyn a LPG používané ako pohonné hmoty“ pod daňovým dohľadom využívať v úrovniach zdaňovania oslobodenie od daní alebo daňovú úľavu. Metán, ktorý bol uvedený v niekoľkých odchýlkach všeobecne použitých v súvislosti s pohonnými hmotami, sa neuvádza v článku 15 ods. 1 písm. i) smernice o energetických daniach, ale môže spadať do pôsobnosti jej článku 16, za podmienok v ňom stanovených. Ak sa vezme do úvahy, že smernica nedostatočne odráža environmentálne výhody metánu, dalo by sa uvažovať o úprave, napríklad článku 15 ods. 1 písm. i).

Smernica o energetických daniach stanovuje pozitívne minimálne sadzby Spoločenstva (i keď dost' nízke) pre všetky zdaniteľné využitia zemného plynu. Zároveň poskytuje v svojom článku 15 niekoľko možností pre výhodnejší daňový režim zemného plynu, ak sa používa na vykurovacie účely, pričom sa berie do úvahy to, že zemný plyn podľa predošlého právneho rámca nepodliehal zdaneniu. Tie isté možnosti sa uplatňujú na ďalšie novo zdaniteľné výrobky, ako je elektrina, uhlie a pevné palivá. Tieto ustanovenia sú určené pre prípady, kedy by členské štáty čelili ťažkostiam pri prispôbovaní sa novej situácii.

Čo sa týka biopalív alebo iných palivových zmesí s prínosom pre životné prostredie, biomasy a obnoviteľných zdrojov energie vo všeobecnosti, články 15 a 16 smernice obsahujú komplexný rámec pre poskytovanie výhodného daňového režimu takýmto výrobkom, ak by sa ich využitie stalo zdaniteľným podľa smernice.

2.1.4. Odstupňovanie daní na komerčné/priemyselné a podnikateľské účely

Početné odchýlky od smernice o minerálnych olejoch sa týkali daňových úľav alebo oslobodení v prípade spotreby zdaniteľných výrobkov v rámci priemyslu alebo podnikov vo všeobecnosti. Týmito otázkami sa zaoberá smernica o energetických daniach, ktorá obsahuje početné ustanovenia umožňujúce členským štátom uplatňovať výhodnejší daňový režim, ak je to potrebné, napríklad, z dôvodov konkurencieschopnosti.

Napríklad v prípade *použitia ako vykurovacie palivo*, článok 5 umožňuje členským štátom uplatňovať odstupňované úrovne zdaňovania na používanie energetických výrobkov a elektriny na podnikateľské a nepodnikateľské účely, pričom nižšie minimálne úrovne zdaňovania sú uplatňované na podnikateľské účely. V súvislosti s *použitím ako motorové palivo* článok 7 ods. 2 umožňuje odstupňovanie daní v prípade plynového oleja používaného ako pohonná hmota na komerčné účely. V článku 8 sa stanovujú významne nižšie úrovne zdaňovania pre motorové palivá používané na určité poľnohospodárske, komerčné a priemyselné účely. Okrem toho, článok 17 povoľuje členským štátom, aby poskytli úplné alebo čiastkové oslobodenie od daní alebo úľavy zo spotrebnej dane uplatňovanej na

---

¹⁴ Ktoré im napríklad umožňujú uplatňovať preferenčný daňový režim na LPG, metán a zemný plyn alebo na biopalivá.

energetické výrobky a elektrinu používané na určité účely a za určitých podmienok. Taktiež, na určité veľmi špecifické účely využitia energetických výrobkov v priemysle sú určené osobitné ustanovenia stanovené v článku 21 smernice (najmä v jeho treťom odseku).

Nakoniec by bolo potrebné pripomenúť, že energetické výrobky a elektrina používané na iné účely ako palivá, napríklad na priemyselné spracovanie, boli výslovne vynechané z rozsahu pôsobnosti smernice podľa článku 2 ods. 4.

2.2. Odchýlky zodpovedajúce cieľom, ktoré sa neberú do úvahy vo všeobecných ustanoveniach smernice

Určitý počet odchýlok stanovených v prílohách II a III zodpovedá cieľom, ktoré sa neberú do úvahy vo všeobecných ustanoveniach smernice, keďže odrážajú osobitné politické zámery konkrétnych členských štátov. Komisia vždy akceptovala ako nevyhnutnosť, že určité potreby členských štátov sa nemusia vždy v plnom rozsahu odrážať v harmonizovanom právnom rámci Spoločenstva a že v dôsledku toho by mohla vyvstať potreba odchýlok, ktoré by umožnili príslušným členským štátom postupne sa prispôbiť právu Spoločenstva.

Smernica o energetických daniach na tento účel obsahuje článok 19, ktorý z veľkej časti zodpovedá článku 8 ods. 4 smernice o minerálnych olejoch, ale s prísnejšími podmienkami. Rada môže členským štátom povoliť zavedenie ďalších oslobodení alebo úľav v úrovni zdaňovania z osobitných politických dôvodov. Také programy sa však musia najprv preskúmať s cieľom zabezpečiť kompatibilitu s politikami Spoločenstva, pri zohľadnení, okrem iného, náležitého fungovania vnútorného trhu, spravodlivej hospodárskej súťaže a politik Spoločenstva v oblasti zdravia, životného prostredia, energetiky a dopravy.

Na základe uvedených skutočností sa uskutočnilo toto preskúmanie príslušných odchýlok.

2.2.1. Palivá používané na súkromné športové letectvo

V článku 14 ods. 1 písm. b) smernice o energetických daniach je stanovené, že členské štáty môžu oslobodiť od daní energetické výrobky dodávané na používanie ako palivo na účely letectva, okrem súkromného športového lietania¹⁵. Toto ustanovenie pôvodne nadobudlo účinnosť v roku 1993 podľa článku 8 ods. 1 písm. b) smernice o minerálnych olejoch. Súkromné športové lietanie preto nepodliehalo povinnému oslobodeniu stanovenému pre komerčné lietanie, ani v skutočnosti nevyužívalo žiadne nepovinné daňové výhody podľa smerníc. Celkove desať členských štátov malo povolenú odchýlku od týchto pravidiel z osobitných politických dôvodov.

Politické dôvody Spoločenstva

Komisia, s cieľom dosiahnuť väčšiu koherentnosť politiky Spoločenstva v oblasti dopravy, životného prostredia a daní, už navrhla zrušenie týchto odchýlok, po prvý raz v roku 1996¹⁶. Následne iniciovala postupné zrušenie deviatich z týchto odchýlok v roku 2000, keď stanovila, že tieto odchýlky by mali skončiť s plánovaným nadobudnutím účinnosti smernice

---

¹⁵ Súkromné športové lietanie je definované ako „používanie vzdušného dopravného prostriedku jeho vlastníkom alebo fyzickou alebo právnickou osobou, ktorá ho používa na základe prenájmu alebo prostredníctvom akéhokoľvek iného spôsobu na iné ako komerčné účely, a najmä na iné účely, ako je preprava cestujúcich a tovarov alebo dodávka služieb za odplatu alebo na účely verejných orgánov.“

¹⁶ KOM (1996) 549 z 14.11.1996.

o energetických daniach alebo, v každom prípade, najneskôr 31. decembra 2002¹⁷. Komisia nevidí žiadny dôvod, aby zmenila svoje stanovisko v tejto záležitosti. Také odchýlky vedú k narušeniu v rámci vnútorného trhu, nezohľadňujú presne negatívne externé náklady na dopravu a dokonca sú v rozpore s voľbami Rady pri prijímaní smernice.

Argumenty členských štátov

Niektoré členské štáty argumentujú, že ak by táto odchýlka stratila účinnosť, vznikli by tým tieto negatívne dôsledky:

- vysoké náklady na dosiahnutie súladu pre sektor (nová infraštruktúra potrebná na zabezpečenie toho, aby sa zdaniteľné palivo a palivo oslobodené od daní predávali oddelene);
- vysoké administratívne náklady na dosiahnutie súladu;
- riziko tankovacej turistiky;
- negatívny účinok na sektor súkromného športového lietania;

Komisia zastáva názor, že vo všeobecnosti také argumenty nie sú odôvodnené. Palivá používané súkromnými športovými plavidlami boli zdaniteľné v zásade od roku 1993. Členské štáty mali doteraz dost času, aby sa prispôbili požiadavkám práva Spoločenstva. Z praktického hľadiska by zavedenie zdanenia nemalo predstavovať osobitné problémy, pretože v každom prípade v malých ľahkých lietadlách sa používa odlišný typ paliva ako v prúdových alebo v komerčných lietadlách.

Komisia uznáva, že by mohlo vzniknúť dodatočné administratívne zaťaženie alebo náklady na dosiahnutie súladu spojené s prechodom na nový daňový režim. Jednako, ak by sa také argumenty mali akceptovať, znamenalo by to, že odchýlky by sa museli zachovať navždy, čo by bolo v rozpore so všeobecnou zásadou politiky, že odchýlky musia byť časovo obmedzené a musia sa zameriavať na prekonanie počiatočných ťažkostí, na ktoré sa naráža pri implementácii nových právnych predpisov.

Argument o takzvanej tankovacej turistike, to znamená, o správaní, ktoré si osvojili občania, ktorí prekračujú hranice, aby využili nižšie ceny palív v iných členských štátoch, nie je podľa názoru Komisie tiež odôvodnený. Ak tankovacia turistika fakticky predstavuje problém v tejto oblasti, v súčasnosti zavedené odchýlky, obmedzené na 10 z 25 členských štátov, majú skôr tendenciu k jeho vyostreniu ako k utlmeniu.

Zdá sa preto, že uvažovaná činnosť by už nemala byť upravovaná výhodnejším spôsobom ako porovnateľné iné (dopravné alebo športové) činnosti, čím by sa jej negatívne vedľajšie ekonomické účinky odrážali v menšom rozsahu v zdanení.

2.2.2. Palivá používané súkromnými športovými plavidlami

Podľa článku 14 ods. 1 písm. c) smernice o energetických daniach (ktorý reprodukuje článok 8 ods. 1 písm. c) smernice o minerálnych olejoch), členské štáty oslobodia od daní energetické výrobky dodávané na používanie ako palivo na účely námornej plavby vo vodách

---

¹⁷ KOM (2000) 678 z 15.11.2000.

Spoločenstva (vrátane rybolovu), okrem súkromných športových plavidiel¹⁸. Tradične môžu členské štáty také oslobodenie rozšíriť na plavbu na vnútrozemských vodných cestách. Jednako, súkromné športové plavidlá sú výslovne vyňaté z oboch ustanovení.

Prílohy II a III obsahujú celkovo 6 odchýlok, ktoré povoľujú členským štátom z osobitných politických dôvodov uplatňovať znížené sadzby daní alebo oslobodenie pre palivá používané pri plavbe na súkromných športových plavidlách. Postupné zrušenie 5 z týchto odchýlok iniciovala Komisia pri preskúmaní odchýlok, ktoré sa uskutočnilo v roku 2000.

Politické dôvody Spoločenstva

Dôvody uvedené vyššie so zreteľom na súkromné športové letectvo sa uplatňujú rovnako na analogický prípad súkromných športových plavidiel. V dôsledku toho by výhodný daňový režim v prípade palív používaných na uvažovanú činnosť v porovnaní s palivami používanými na porovnateľné (prepravné alebo športové) činnosti nemal byť obnovený.

Argumenty členských štátov

Niektoré členské štáty argumentujú, že ak táto odchýlka stratí účinnosť, vznikli by tým tieto negatívne dôsledky:

- vysoké náklady na dosiahnutie súladu pre sektor (nová infraštruktúra potrebná na zabezpečenie toho, aby sa zdaniteľné palivo a palivo oslobodené od daní predávali oddelene a, v prípade určitého typu lodí, ťažkosti súvisiace s dvojakým používaním paliva na vykurovacie účely (čo by mohlo podliehať zníženej sadzbe spotrebnej dane) a ako pohonná hmota);
- vysoké administratívne náklady na dosiahnutie súladu;
- riziko podvodu (najmä v prípadoch, keď sa palivo používa jednak na vykurovacie účely, a jednak ako pohonná hmota);
- riziko tankovacej turistiky;
- negatívny účinok na odvetvie výroby súkromných lodí.

Komisia zastáva názor, že vo všeobecnosti také argumenty, nie sú ani v tomto prípade odôvodnené. Väčšina členských štátov, ktoré využívajú výnimky, mala doteraz dost' času prispôbiť sa novej situácii, vzhľadom na to, že palivá používané súkromnými plavidlami boli zdaniteľné v zásade od roku 1993 a že Komisia iniciovala postupné rušenie odchýlok v roku 2000. Treba tiež zdôrazniť, že tankovacie zariadenia pre športové plavidlá a komerčné lode sú veľmi často umiestnené oddelene (napríklad, prístavy pre rekreačné plavidlá na jednej strane a komerčné prístavy na druhej strane).

---

¹⁸ Súkromné športové plavidlo je definované ako „akékoľvek plavidlo používané jeho vlastníkom alebo fyzickou alebo právnickou osobou, ktorá ho používa na základe prenájmu alebo prostredníctvom iných spôsobov na iné ako komerčné účely a najmä na iné účely, ako je preprava cestujúcich a tovarov alebo dodávka služieb za odplatu alebo na účely verejných orgánov“.

Komisia môže opätovne akceptovať, že by mohlo vzniknúť dodatočné administratívne zaťaženie a náklady na dosiahnutie súladu spojené s prechodom na nový daňový režim. Jednako, argumenty použité v tejto súvislosti pre lietadlá platia rovnako aj tu.

Mohlo by vzniknúť aj riziko podvodu súvisiace s dvojakým používaním toho istého paliva na jednej lodi (čo by mohlo platiť najmä v riečnej doprave). Jednako, dá sa argumentovať, že podobné riziká podvodu existujú v iných sektoroch, kde jeden druh paliva používa tá istá osoba na rôzne účely, čo aktivuje odlišnú sadzbu spotrebnej dane (napríklad v poľnohospodárstve). V každom prípade skúsenosti členských štátov, ktoré nevyužívajú v tejto záležitosti žiadnu odchýlku, by mohli byť v tejto súvislosti užitočné.

Pokiaľ ide o argument týkajúci sa tankovacej turistiky, treba zdôrazniť, že v súčasnosti uplatňuje túto odchýlku iba šesť členských štátov. Z hľadiska vnútorného trhu, ak nejaké deformácie skutočne existujú, potom sú s najväčšou pravdepodobnosťou skôr spôsobené existenciou odchýlky samotnej ako skončením jej účinnosti. Aj keď by strata účinnosti odchýlky mohla viesť k zvýšeniu cien, je to nevyhnutný dôsledok prispôsobenia uvažovanej činnosti porovnateľným činnostiam, (porov. politické dôvody Spoločenstva uvedené priamo v tomto pododseku s analogickými bodmi v pododseku 2.2.1).

2.2.3. *Odpadové oleje*

Odpadové oleje prevažne pozostávajú z použitých mazív z vozidiel a motorov alebo použitých hydraulických olejov a sú vo svojej podstate nebezpečné. Preto sa musia zhromažďovať a upravovať najmenej škodlivým spôsobom¹⁹; pričom dve druhové kategórie úpravy sú úprava na zdroj energie alebo na zdroj materiálu. V rámci prvej kategórie sa s odpadovými olejmi nakladá na daňové účely rovnakým spôsobom ako s inými minerálnymi olejmi, a preto od roku 1993 podliehajú rámci spotrebných daní Spoločenstva.

Jednako, celkovo 11 členských štátov malo v minulosti povolenie z osobitných politických dôvodov oslobodiť od spotrebnej dane odpadové oleje opätovne použité ako palivo, buď priamo alebo po recyklovaní v prípadoch, v ktorých by také opätovné použitie bolo zdaniteľné.

Politické dôvody Spoločenstva

Jedným z hlavných cieľov smernice o energetických daniach je rovnako pristupovať k rôznym konkurenčným energetickým výrobkom s cieľom zabezpečiť, aby sa nevyskytovali žiadne deformácie na vnútornom trhu. Výhodnejší daňový režim v prípade určitých energetických výrobkov je možné uplatňovať, iba ak je to odôvodnené, napríklad z environmentálnych dôvodov. Z dnešného pohľadu však pre odpadové oleje také odôvodnenie neexistuje. Komisia vo svojej „Tematickej stratégii predchádzania vzniku odpadu a jeho recyklovania²⁰“, ktorú prijala v decembri 2005, vyjadrila, že hlavným cieľom musí byť zabezpečenie úplného zberu odpadových olejov a ich úprava v kontrolovaných zariadeniach pri dodržiavaní emisných limitov stanovených právnymi predpismi Spoločenstva. Stratégia sa zameriava na vytvorenie rovnakých podmienok pre rôzne následné využitia zhromaždených surovín s prihliadnutím na vplyv každého využitia na životné prostredie; uprednostňuje

---

¹⁹ Politika Spoločenstva v oblasti odpadových olejov sa datuje od 70. rokov; jej cieľom je vyhnúť sa škodlivým účinkom odpadových olejov na životné prostredie.

²⁰ KOM (2005) 666 z 21.12.2005.

hospodársku súťaž medzi rôznymi technológiami úpravy, ktoré najlepšie spĺňajú potreby trhu a podporujú inováciu.

Výhodnejší daňový režim pre odpadové oleje by preto nebol v súlade s daňovou a environmentálnou politikou Spoločenstva, keďže by zvýhodňoval odpadové oleje pred inými, priamo konkurujúcimi energetickými výrobkami a súčasne by zvýhodňoval jednu druhovú kategóriu úpravy odpadových olejov pred druhou.

Argumenty členských štátov

Z konzultácií uskutočnených s príslušnými členskými štátmi vyplýva, že niektoré z nich usudzujú, že sú dostatočné environmentálne, ekonomické a sociálne dôvody v prospech oslobodenia od daní (ale bez podrobnejšieho vymedzenia prečo), a to najmä tieto:

- oslobodenia od daní uplatňované na odpadové oleje použité ako palivo buď priamo, alebo po opätovnom spracovaní zvýhodňujú zber takých olejov;
- množstvo odpadových olejov nie je dostatočne veľké, aby sa zber a regenerácia stali ekonomicky realizovateľnými. Oslobodenie od daní v prípade spaľovania prinajmenšom zabezpečuje, že odpadové oleje sa neukladajú na skládky.

Komisia zastáva názor, že také dôvody opäť neoprávňujú k zvýhodňovaniu jedného možného využitia suroviny pred druhým prostredníctvom zdanenia. Údaje zhromaždené v priebehu času nepotvrdzujú žiadnu koreláciu medzi oslobodením od daní a dosiahnutou mierou zberu, na druhej strane skôr potvrdzujú, že oslobodenie od daní zvýhodňuje jeden z dvoch druhov úpravy²¹.

Treba zdôrazniť, že odpadové oleje sa musia v každom prípade zbierať a potom upravovať v kontrolovaných zariadeniach. Opatrenia priamo zamerané na zabezpečenie zberu (napríklad priame dotácie, zvyšovanie informovanosti verejnosti) by sa javili ako najlepší cieleň nástroj na takéto účely. Okrem toho, zdá sa, že zvyšujúca sa cena odpadových olejov naznačuje, že po nich je dostatočný dopyt na trhu a že pri vysokých cenách olejov sa odpadové oleje stávajú čoraz atraktívnejšími ako lacná alternatíva iných energetických výrobkov. Napokon treba zdôrazniť, že väčšina druhov využitia odpadových olejov ako palivo (ako napríklad v peciach na pálenie cementu, vápenkách, oceliarnach alebo v lomoch) patrí mimo rozsah pôsobnosti smernice o energetických daniach.

2.2.4. Odchýlky s regionálnym rozsahom pôsobnosti

V minulosti mali niektoré členské štáty povolené uplatňovať úľavy na daniach alebo oslobodenie od daní z osobitných politických dôvodov v určitých geografických oblastiach alebo regiónoch, ktoré boli spojené buď s hospodárskym rozvojom, alebo s geografickými osobitosťami (podnebie, poloha) takých zón. Okrem toho určité regionálne programy boli zavedené s cieľom odradiť od takzvanej tankovacej turistiky.

Podľa názoru Komisie, v spojení s touto skupinou odchýlok vyvstávajú dva hlavné problémy:

---

²¹ Podrobnejšie údaje je možné nájsť napríklad v pravidelných správach o implementácii právnych predpisov Spoločenstva v oblasti odpadov (KOM (1999) 752 z 10.1.2000, KOM (2003) 250 z 11.7.2003). Nová správa bude uverejnená neskôr v tomto roku.

Po prvé, a v závislosti od prípadu, mohli by sa nájsť nástroje, ktoré sú úplne vhodné (a možno sú ešte lepšie) na dosiahnutie toho istého cieľa, to znamená, prekonanie nevýhod ktorými trpia určité oblasti, ale ktoré neovplyvnia výhody plynúce z harmonizácie spotrebných daní z energetických výrobkov a elektriny. Také nástroje môžu napríklad súvisieť s kohéznou politikou.

Po druhé, musí sa brať do úvahy záujem na vnútornom trhu s nedeformovanou hospodárskou súťažou. Koncepcia minimálnych sadziieb slúži tomuto záujmu; v prípade potreby by sa minimálne sadzby mohli upraviť.

Celkove povedané, po dôkladnej analýze sa javí, že uvažované odchýlky by nemali byť obnovené.

2.2.5. Rôzne odchýlky

Veľmi obmedzený počet odchýlok nezodpovedá žiadnemu z ustanovení smernice. Tieto zahŕňajú daňové úľavy uplatňované na benzín distribuovaný zo špeciálne vybavených čerpacích staníc. Podľa názoru Komisie sa zdá, že dôvod na udeľovanie takých odchýlok už neplatí. I keď opatrenie mohlo slúžiť na podporu zavedenia takého vybavenia, keď sa zavádzalo po prvý raz, je logické, že odchýlka by sa mala postupne zrušiť.

Podobné dôvody sa uplatňujú na ďalšiu odchýlku v tejto skupine, a to oslobodenie od daní v prípade uhlia, koksu a lignitu, ktorej strata účinnosti bola stanovená na 1. 1. 2007. Treba zdôrazniť, že rozšírenie rozsahu pôsobnosti právnych predpisov Spoločenstva z minerálnych olejov na všetky ostatné konkurenčné výrobky, ako je zemný plyn, elektrina a tuhé palivá, bolo hlavnou zásadou, o ktorú sa opieralo prijatie smernice o energetických daniach. Súčasne, ako sa uvádza v pododsekoch 2.1.3 a 2.1.4, smernica napriek tomu obsahuje niekoľko ustanovení, ktoré umožňujú členským štátom uplatňovať výhodnejší daňový režim na novo zdaniteľné výrobky, v prípade domácností aj podnikov, ktorý môže byť zavedený bez predchádzajúceho súhlasu Rady.

3. ZÁVERY

Komisia na základe uvedenej analýzy dospela k týmto záverom:

Ak členské štáty môžu sledovať ciele vlastné určitým odchýlkam v súlade so všeobecnými ustanoveniami smernice o energetických daniach (pododsek 2.1), nie je potrebné predĺženie a následne, javí sa, že nie sú potrebné žiadne ďalšie kroky, možno s výhradou menších úprav²².

V prípade odchýlok zodpovedajúcich cieľom, ktoré nie sú zohľadnené vo všeobecných ustanoveniach smernice, toto oznámenie tvorí súčasť podkladov, na základe ktorých by mali členské štáty posúdiť svoje stanovisko so zreteľom na stratu účinnosti takých odchýlok. Ak by jednotlivé členské štáty usúdili, že z osobitných politických dôvodov ešte vždy potrebujú odchýlku zo smernice, môžu predložiť žiadosť Komisii v súlade s odsekom 19 smernice. Každá taká žiadosť bude posúdená podľa konkrétnej situácie, najmä so zreteľom na náležité fungovanie vnútorného trhu, potrebu zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž, ako aj politiku Spoločenstva v oblasti životného prostredia, energetiky a dopravy (porovnaj článok 19 smernice o energetických daniach).

---

²² Porovnaj pododsek 2.1.3.

Okrem toho, Komisia by rada pripomenula členským štátom, že všetky daňové opatrenia, ktoré by predstavovali štátnu pomoc, sa musia oznámiť Komisii vopred, aby sa posúdili v súlade s pravidlami o štátnej pomoci²³. Všeobecnejšie, daňové nástroje musia byť v súlade so všetkými príslušnými ustanoveniami Zmluvy.

Komisia záverom usudzuje, že strata účinnosti väčšiny odchýlok by sa mala chápať aj ako príležitosť na dosiahnutie väčšej transparentnosti a koherentnosti právnych predpisov v oblasti energetických daní, ktorá by zabezpečila, že sa smernica stane lepším nástrojom slúžiacim členským štátom a Spoločenstvu a ich celkovým cieľom trvalo udržateľného rozvoja a Lisabonskej stratégie.

---

²³ Pozri najmä odôvodnenie 32 smernice.